

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การศึกษากระบวนการบริหารจัดการ โครงการนักศึกษาเรียนดีจากชนบท และเขตเมือง มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์” โดยผู้วิจัยได้กำหนดระเบียบวิธีการวิจัย ดังนี้

วิธีการศึกษา

การวิจัยในครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Study) แบ่งการวิจัยออกเป็น 2 วิธีดังนี้

1. การศึกษาจากเอกสาร (Documentary Study) เป็นการศึกษาให้ได้มาซึ่งข้อมูลทุติยภูมิ โดยศึกษาข้อมูลจากหนังสือ เอกสารทางวิชาการ รายงานการวิจัย วิทยานิพนธ์ และเอกสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง
2. การศึกษาภาคสนาม (Field Study) เป็นการศึกษาให้ได้มาซึ่งข้อมูลปฐมภูมิ ซึ่งใช้แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการจัดเก็บข้อมูล โดยทดสอบแบบสอบถาม (Pre-test) ก่อนนำไปเก็บจริง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากร การวิจัยครั้งนี้ กำหนดประชากร 3 กลุ่ม คือ

- 1) นักศึกษาโครงการเรียนดีจากชนบทและเขตเมือง จำนวน 928 คน
- 2) คณะกรรมการดำเนินงานคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ระดับปริญญาตรีโดยมหาวิทยาลัยคัดเลือกเอง โครงการขยายโอกาสทางการศึกษา กรรมการดูแลและประสานงานนักศึกษาโครงการเรียนดีจากชนบท อาจารย์ที่ปรึกษานักศึกษาโครงการเรียนดีจากชนบท และเขตเมือง เจ้าหน้าที่กองกิจการนักศึกษา เจ้าหน้าที่สำนักทะเบียนและประมวลผล และเจ้าหน้าที่กองคลัง และเจ้าหน้าที่คณะที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับนักศึกษาโครงการนักศึกษาเรียนดีจากชนบทฯ

- 3) ผู้บริหารมหาวิทยาลัย และผู้ให้ทุนจากหน่วยงานภายนอก

กลุ่มตัวอย่าง มีวิธีการกำหนดขนาดและการสุ่มตัวอย่างจากประชากรทั้ง 3 กลุ่ม ดังนี้

1) สุ่มตัวอย่างแบบ สุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) เพื่อตอบแบบสอบถามจากนักศึกษาโครงการเรียนดีจากชนบท ที่ได้รับทุนการศึกษาแต่ละประเภท ที่สถานภาพเป็นนักศึกษาอยู่ในปีการศึกษา 2551 ทั้งหมดจำนวน 928 คน กำหนดขนาดตัวอย่างโดยเปิดตาราง เครซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan) ได้จำนวนนักศึกษาเป็นกลุ่มตัวอย่าง 278 คน โดยเทียบสัดส่วนจากประชากร ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับทุนเต็ม 54 คน ได้รับทุนบางส่วน 29 คน และทุนที่นิ่ง 195 คน รวม 278 คน ทั้งนี้ จากการเก็บข้อมูล ได้กลุ่มตัวอย่าง ดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 แสดงการการสุ่มตัวอย่างจากนักศึกษาโครงการเรียนดีจากชนบท

ประชากร			รวม	กลุ่มตัวอย่าง			รวม
ทุนเต็ม	ทุนบางส่วน	ที่นิ่ง		ทุนเต็ม	ทุนบางส่วน	ที่นิ่ง	
181	96	651	928	60	30	190	280

2) สุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากคณะกรรมการดำเนินงานคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ระดับปริญญาตรี โดยมหาวิทยาลัยคัดเลือกเอง โครงการขยายโอกาสทางการศึกษา, กรรมการดูแลและประสานงานนักศึกษาโครงการเรียนดีจากชนบทฯ, อาจารย์ที่ปรึกษานักศึกษาโครงการเรียนดีจากชนบทและเขตเมือง โดยเป็นอาจารย์ที่มีประสบการณ์เกี่ยวกับโครงการเรียนดีจากชนบทและเขตเมือง, เจ้าหน้าที่กองกิจการนักศึกษา, เจ้าหน้าที่สำนักทะเบียนและประมวลผล และเจ้าหน้าที่กองคลัง ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 62 คน

3) สุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เพื่อสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) โดยจะเลือกศึกษาจากประชากรกลุ่มผู้บริหารซึ่งมีลักษณะตรงตามวัตถุประสงค์ที่จะศึกษา จากผู้บริหาร และจากตัวแทนบริษัทที่ให้ทุนจำนวน 1 บริษัท จำนวน 3 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยเก็บข้อมูลแบบสอบถาม ด้วยตนเองโดยใช้แบบสอบถามที่ให้กรรมการฯ, อาจารย์ที่ปรึกษา, เจ้าหน้าที่ และนักศึกษาเป็นผู้ตอบ

การเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้บริหารและอาจารย์ และผู้ให้ทุน ผู้วิจัยจัดทำแบบสัมภาษณ์ผู้บริหารและอาจารย์แบบเป็นทางการ โดยทำหนังสือเพื่อขอนัด วัน-เวลา สัมภาษณ์ และได้สัมภาษณ์กลุ่มผู้บริหารและอาจารย์ เมื่อวันที่ 9 - 10 มกราคม 2552 และ สัมภาษณ์ผู้ให้ทุนเมื่อวันที่ 11 พฤษภาคม 2552

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา เป็นแบบสอบถาม 2 ชุด และแบบสัมภาษณ์ 1 ชุด ได้แก่ **แบบสอบถามชุดที่ 1** สำหรับนักศึกษา (ผนวก ค)

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา

ส่วนที่ 2 ทักษะต่อระบบการบริหารจัดการ โครงการนักศึกษาเรียนดีจากชนบทฯ

- ด้านการจัดสวัสดิการ
- ความเหมาะสมของทุนการศึกษาแต่ละรายการ
- การดำเนินการคัดเลือก
- เกณฑ์การพิจารณาภาวะเศรษฐกิจของนักเรียน
- ด้านการปรับตัวของนักศึกษา
- ด้านทัศนคติที่มีต่อโครงการ

ส่วนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะ

แบบสอบถามชุดที่ 2 สำหรับกรรมการฯ, อาจารย์ที่ปรึกษา, และเจ้าหน้าที่ (ผนวก ง)

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 ทักษะต่อระบบการบริหารจัดการ โครงการนักศึกษาเรียนดีจากชนบทฯ

- ด้านการประสานงาน
- ด้านการวางแผน
- ด้านการจัดองค์กร

ส่วนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะ

แบบสัมภาษณ์ สำหรับผู้บริหาร และผู้ให้ทุน (ผนวก จ)

ใช้เวลาสัมภาษณ์ 20 นาที ในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

- ทักษะต่อระบบการบริหารจัดการ โครงการนักศึกษาเรียนดีจากชนบทฯ
- การวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค ของโครงการฯ (SWOT Analysis)
- ข้อเสนอแนะในการบริหารจัดการ โครงการนักศึกษาเรียนดีจากชนบทฯ
- แนวทางการระดมทุนเพิ่ม
- แนวทางการปรับปรุงและพัฒนาโครงการฯ

การทดสอบแบบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. นำแบบสอบถามไปหาความเที่ยงตรงตามโครงสร้างของเนื้อหา (Content Validity) โดยนำแบบสอบถามที่ได้เรียบเรียงแล้วไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความถูกต้อง โดยผู้เชี่ยวชาญ
2. ความน่าเชื่อถือ (Reliability) นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Pre-test) กับกลุ่มตัวอย่าง 30 ชุด โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์ Alpha ของครอนบาค (Cronbach) ของแบบสอบถามชุดสำหรับนักศึกษา ได้ค่าสัมประสิทธิ์ Alpha เท่ากับ 0.843 และของแบบสอบถามชุดสำหรับอาจารย์ และเจ้าหน้าที่ ได้ค่าสัมประสิทธิ์ Alpha เท่ากับ 0.733

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. นำแบบสอบถามที่ได้รับการตรวจสอบสมบูรณ์แล้ว วิเคราะห์ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูป ทางสถิติเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (Statistical Package for Social Science หรือ SPSS) ค่าสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. ข้อมูลส่วนบุคคล ใช้การวิเคราะห์โดยการแจกแจงจำนวนร้อยละ
3. ข้อมูลเกี่ยวกับทัศนคติต่อระบบการบริหารจัดการ โครงการนักศึกษาเรียนดีจากชนบทฯ และปัญหาการจัดการทุนการศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ เจ้าหน้าที่ และนักศึกษาโครงการนักศึกษาเรียนดีจากชนบทฯ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ค่าสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ และค่าเฉลี่ย เกณฑ์การให้คะแนนใช้มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00 – 1.80	หมายถึง	เหมาะสม/เห็นด้วย	น้อยที่สุด
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.81 – 2.60	หมายถึง	เหมาะสม/เห็นด้วย	น้อย
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.61 – 3.40	หมายถึง	เหมาะสม/เห็นด้วย	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.41 – 4.20	หมายถึง	เหมาะสม/เห็นด้วย	มาก
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.21 – 5.00	หมายถึง	เหมาะสม/เห็นด้วย	มากที่สุด
3. ปัญหาในการบริหารจัดการโครงการนักศึกษาเรียนดีจากชนบท และเขตเมือง
4. แนวทางการปรับปรุงและพัฒนาระบบการบริหารจัดการโครงการนักศึกษาเรียนดีจากชนบท และเขตเมือง